

Svenska nätverket för forskning om funktionshinder

Nationellt nätverksmöte i Uppsala

11 oktober 2018

Närvarande:

Trettiotvå personer deltog i mötet. Deltagarna representerade 14 olika lärosäten samt SBU, FUB och Centrum för sällsynta diagnoser.

Inledning

Karin Jöreskog, koordinator för nätverket och föreståndare vid Centrum för forskning om funktionshinder (CFF), Uppsala universitet, hälsade välkommen och berättade bland annat om det nybyggda Segerstedthuset som mötesdeltagarna befann sig i.

En presentation av alla deltagare och vad som är aktuellt att berätta om från respektive ort, eller organisation ägde rum.

Om SBU:s (Statens beredning för medicinsk och social utvärdering) uppdrag och aktiviteter inom området funktionshinder och LSS. Susanna Larsson-Tholén, Projektledare och sakkunnig inom område Funktionstillstånd & Funktionshinder

Susanna Larsson- Tholén berättade om SBU:s verksamhet med särskilt fokus på området som rör funktionshinder och LSS. Presentationen tog bland annat upp de utmaningar som finns för socialtjänst och funktionshindersonrådet:

1. Färre utvärderade insatser
2. Osäker överförbarhet av insatser från andra länder
3. Heterogen målgrupp, ofta med multiproblematik
4. Svag infrastruktur
  - Få specialistföreningar
  - Svag regional stödstruktur för kunskapsstyrning
  - Otillräcklig grundutbildning
5. Komplicerad organisation
  - Många aktörer

Det finns också möjligheter för socialtjänst och funktionshindersonrådet:

1. Stort intresse departement, SBU, prioriterat område
2. Ökande intresse för evidensbaserad praktik
3. Ökande antal effektutvärderingar nationellt och internationellt
4. Väl utprövad metodik för systematiska översikter
5. Intresseorganisationer engagerade
6. Andra myndigheter engagerade
7. Funktionshindersonforskare/Institutioner för socialt arbete visar intresse

Susanna berättade också om arbetet med systematiska översikter vid SBU. Systematiska översikter inom ett fält identifieras och kvalitetsgranskas av ämnessakkunniga samt av oberoende granskare. Man skapar en översiktlig "karta" över ett forskningsområde – exempelvis funktionshinder. Arbetet syftar till att ringa in områden där det finns evidens och peka på områden där säker kunskap saknas: vetenskapliga kunskapsluckor.

En vetenskaplig kunskapslucka innebär otillräckligt vetenskapligt underlag.

- Bra systematisk litteraturöversikt visar på osäker effekt av en metod eller insats
- Mer primärforskning behövs!
- Det saknas bra systematisk litteraturöversikt
- Systematisk översikt behövs!

En pågående "SBU Kartlägger" handlar om Funktionstillstånd och funktionshinder – kunskapsläget för utredning och insatser. Det arbetet har bland annat synliggjort frågor om:

1. Hur lever insatsen upp till socialtjänstens mål/funktionshindersrelaterade mål för olika grupper
2. Vilket behov/ vilken rättighet syftar insatsen att möta och vilken grad av anspråk ger det upphov till?
3. Hur påverkar insatsen närstående eller andra personer/grupper?
4. Stödjer insatsen personers möjlighet till jämlika levnadsvillkor? Finns det risk att insatsen leder till diskriminering eller stigmatisering?
5. Har personer möjlighet att påverka beslut om och innehållet i insatsen?
6. Är insatsen förenlig med hänsyn till personers och närståendes etc. fysiska och personliga integritet?
7. Är insatsen förenlig med personens ansvar för sin egen sociala situation?
8. Finns det resursmässiga och/eller organisatoriska begränsningar eller villkor inom socialtjänstens område eller funktionshindersområdet som kan påverka den jämlika tillgången till insatsen eller till andra insatser som påverkas av införandet av den aktuella insatsen?
9. Kan värderingar inom berörda professioner påverka användningen av insatsen och därmed leda till en ojämlig tillgång till den?
10. Finns det särintressen som kan påverka användning av insatsen och därmed en jämlik tillgång till den?

Mötesdeltagarna konstaterade att nätverket och SBU borde mötas igen, att det finns mycket att fortsätta prata om – och önskar fortsatt samarbete.

Powerpoint som användes vid presentationen bifogas.

[Fortsatt arbete och innehåll för nätverket, diskussion](#)

Karin Jöreskog gav en beskrivning av hur nätverket fungerar idag.

Syftet med nätverket är att vara forum för samverkan kring forskning och utbildning inom forskningsområdet. Nätverket består idag av forskare och personer intresserade av funktionshinderforskning från flertalet av de svenska lärosätena och flera andra organisationer. Vi är totalt ca 430 medlemmar. Det är fritt att gå med som medlem och

medlemsförteckningen utgörs av e-postlistan som används för utskick inom gruppen. E-postlistan administreras från kansliet för CFF.

Utskicken via e-post är ett forum där medlemmarna kan skicka information till varandra (men via kansliet vid CFF). Utskicken rör utlysningar, tjänster, konferenser, disputationer och aktuella händelser inom funktionshinderforskningsområdet.

Nätverket har också en hemsida (snhf.se) där det finns information om medlemskap, tidskrifter, kontaktpersoner, nätverksmöten, kalendarium, arbetsgrupper och intressegrupper.

Nätverket har också två kontaktpersoner från många av lärosätena. Kontaktpersonerna utses vid respektive lärosäte. Lärosätet behöver meddela CFF:s kansli om något ska ändras. Det rör sig om när orten vill växla kontaktperson, en kontaktperson slutar osv. Kontaktpersonerna ansvarar alltså för att utse ersättare till möten som inte kontaktpersonen kan delta i men också för att ny kontaktperson utses vid lärosätet, när kontaktpersonen inte kan eller vill fortsätta fungera som kontaktperson. Kontaktpersonslistan syns här: <http://www.snhf.se/forskning/>. Lärosäten som saknar kontaktpersoner i nätverket välkomnas givetvis.

Varje termin brukar något lärosäte bjuda in till nätverksmöte. Nätverksmötena roterar. Programmen brukar inkludera centrala frågor för nätverkets medlemmar samt presentationer av respektive lärosäte med fokus på funktionshinderforskningsområdet. Varje arrangerande ort har stort inflytande över programmet, men stafett-pinnar (viktiga frågor för nätverket) har också lämnats över mellan mötena.

Vid sidan av nätverksmötena har vi också arrangerat större arrangemang som tvådagars doktorand-forskargruppsmöten inklusive program med halvdag för hela nätverket.

Arbetsgrupper har också satts samman för specifika aktiviteter och uppdrag.

Det finns också ett antal intressegrupper listade på hemsidan. I intressegruppen finns forskare som är intresserade i ämnet. Det är öppet att anmäla sig till en befintlig grupp eller starta egna intressegrupper.

Ekonomi:

Nätverkets pengar genom tidigare ansökningar är slutredovisade och förbrukade. FORTE lyste på nytt ut medel för nätverk augusti 2018. Nätverket (SNHF) har ansökt om medel för en treårsperiod. Vi väntar nu på besked.

NNDR

Kristofer Hansson och Veronica Lövgren

- lämnade information om kommande NNDR-konferens i Köpenhamn den 8 till 10 maj där abstracts ska skickas in senast 3 december och intresseanmälan för symposium är den 1 november.
- tog upp en diskussionsfråga hur vi ska tänka kring rotation av de svenska representanterna i NNDR:s styrelse. Ett förslag om att ledamöterna sitter i två omgångar (alltså 2+2 år) diskuterades.
- gav information om tidskriften SJDR och de förändringar som gjorts de senaste åren med en diskussion om forskare ska betala för publicering i tidskriften eller ej.
- tog upp frågan om möjligheterna för att NNDR att söka mer pengar för olika aktiviteter.
- tog upp en idé om att NNDR kan ansvara för doktorandkurser diskuterades. Många var positiva till detta.

Nästa nätverksmöte

Två orter samt en organisation (SBU) har anmält intresse att vara värd för nätverksmöten. En planering av nätverksmöten beslutades enligt följande:

Jönköping, VT 2019 (datum ej bestämt)

SBU, HT 2019

Luleå, VT 2020

Till kommande nätverksmöte anmäls en ny-gammal fråga som rör nätverkets organisering. Vid nästa möte planeras frågorna "Vilka för- och nackdelar/möjligheter/hinder finns det att fortsätta med nätverket i dess nuvarande form" och "Vilka för- och nackdelar/möjligheter/hinder finns det att förändra nätverket till en förening så att det får en formell styrelse" tas upp. Till arbetsgrupp för detta utsågs Magnus Tideman (Halmstad) och Lotta Vikström (Umeå).

Vid pennan,
Karin Jöreskog